Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101573

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-12-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ДТЕУ від 24.01.2024 № 258

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Музичук Мар’яна Іванівна
2. Mariana Muzychuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 071

Назва наукової спеціальності: Облік і оподаткування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Облік і оподаткування

Дата захисту: 26-12-2023

Спеціальність за освітою: Облік і аудит

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.055.059

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 82.15.23.09

Тема дисертації:

1. Облік контрольованих операцій в трансфертному ціноутворенні підприємств торгівлі

2. Accounting of controlled transactions in transfer pricing of trade enterprises

Реферат/анотація:

1. Дисертація є науковим дослідженням теоретичних засад та практики обліку контрольованих операцій (КО) у трансфертному ціноутворенні (ТЦ) підприємств торгівлі. Встановлено, що транснаціональні компанії використовують недосконалості локального податкового законодавства для мінімізації своїх податкових платежів. Уряди держав світу та провідні міжнародні організації консолідували свої зусилля, щоб розробити ефективні правила і механізми для підвищення прозорості та запобігання виведенню прибутків від оподаткування, зокрема шляхом впровадження та вдосконалення правил ТЦ. У роботі висвітлено історико-логічні етапи зародження та розвитку ТЦ у міжнародній економіці, узагальнено правила ТЦ, що застосовуються на міжнародному рівні та в Україні. Узагальнено розробки науковців щодо розуміння природи ТЦ, його ролі у забезпеченні ефективності податкової політики держави та управлінні підприємством. Систематизовано перелік нормативно-правових актів ЄС у сфері ТЦ, які Україні необхідно імплементувати на шляху до повноправного членства в ЄС. Проаналізовано особливості процедури автоматичного обміну податковою інформацією за Стандартом CbCR та розроблено практичні рекомендації

з використання інформації, отриманої в рамках обміну. Розроблено пропозиції з вдосконалення вітчизняних правил ТЦ, які передбачають: включення до переліку КО господарських операцій (ГО) з пов'язаними особами, які є податковими резидентами України; перегляд вартісних критеріїв КО операцій шляхом застосовування принципу «витягнутої руки» для ГО платників податків, річний дохід (РД) яких перевищує 40 млн грн; подання спрощеної звітності про КО («Додаток КО»- Декларації з ПнП –для підприємств, РД яких становить від 40 до 150 млн грн) та спрощеної документації з ТЦ (для КО обсягом до 15 млн грн); запровадження концепції внутрішньогрупових послуг з низькою доданої вартістю. Впровадження розроблених рекомендацій сприятиме обмеженню використання схем ухилення від сплати податків та розширенню бази оподаткування, зменшенню витрат підприємств на підготовку документації та звітності з ТЦ, застосуванню раціонального підходу до вимог з її подання. Управління ТЦ підприємства є комплексним процесом, в який залучені різні структурні підрозділи підприємства. З'ясовано, що у випадку, коли підприємство є учасником МГК, планувати проведення КО, розробляти підходи до підготовки звітності та управління ризиками з ТЦ необхідно на рівні МГК. Для застосування цілісного підходу до побудови облікового забезпечення управління ТЦ розроблено двовимірну матрицю управління ТЦ підприємства та МГК, розроблено методику обліку КО, яка передбачає впровадження додаткових субрахунків та аналітичних розрізів до них, що нададуть можливість здійснювати комплексний аналіз усіх ГО операцій підприємства щодо відповідності критеріям КО та ідентифікувати КО у певному обсягу. Для забезпечення повноти інформації про КО, уніфікації та автоматизації обробки розроблено систему довідників-словників облікової системи підприємства. Запропоновано методику визначення статусу контрагента-нерезидента, яка допоможе належним чином організувати облік КО на етапі їх планування, розроблено методику ідентифікації КО на підприємстві та перелік положень облікової політики підприємства щодо політики ТЦ. Для вдосконалення методики документального оформлення ТЦ розроблено відповідний підхід до оцінки функцій, ризиків та задіяних активів підприємства, що здійснюють КО, а також алгоритми пошуку зіставних осіб і розподілу показників фінансової звітності. Для забезпечення комплексного підходу до підготовки трирівневої звітності з ТЦ запропоновано застосовувати шестиетапну модель підготовки звітності з ТЦ на підприємстві торгівлі, розроблено внутрішні звіти «Операції з нерезидентами» та «Звіт про діяльність МГК за фінансовий рік для цілей ТЦ». Запропонована система довідників інформаційної системи підприємства дасть можливість автоматизувати підготовку звітності з ТЦ. Вдосконалено форму Звіту в розрізі країн, що сприятиме підвищенню ефективності автоматичного обміну податковою інформацією. Встановлено, що ефективність нормативного регулювання ТЦ безпосередньо залежить від належним чином побудованого податкового контролю з ТЦ, а результативність управління ТЦ підприємства вимірюється під час заходів податкового контролю. Для покращання ризик-орієнтованого контролю з ТЦ розроблено пропозиції, які містять алгоритм оцінки ризиків з ТЦ та систему показників для розрахунку критеріїв ризиків, побудови матриці ризиків з ТЦ для оцінки ризикованості платника податків. Зважаючи на те, що сучасне податкове адміністрування передбачає застосування прогресивних практик, які полягають у підвищенні рівня добровільного виконання правил податкового законодавства, запропоновано ряд заходів, запровадження яких дасть змогу підняти рівень податкового комплайнсу з ТЦ в Україні. За результатами дослідження сформовано рекомендації з підготовки підприємства до податкової перевірки з питань ТЦ та пропозиції щодо стратегії її супроводу.

2. The thesis is a scientific research of the theoretical base and practice of accounting for controlled transactions (CT) in the transfer pricing (TP) of trade enterprises. Multinational companies and use tax loopholes to minimize their tax payments. Governments around the world and leading international organizations have consolidated their efforts to develop effective rules and mechanisms to increase tax transparency and prevent profit shifting, in particular, by developing and improving of TP rules. The research highlights the historical and logical stages of the emergence and development of TP in the international economy and summarizes the rules applied at the international and domestic level. The developments of international and domestic scholars on understanding of TP essence, its role in ensuring the effectiveness of the state tax policy and enterprise management has been summarized. The list of EU legal acts in the field of TP, which Ukraine needs to implement on its way to full

membership of the EU, has been prepared. The work analyses the peculiarities of the procedure for automatic exchange of tax information according to the CbCR Standard and develops practical recommendations on the use of information obtained under the exchange procedure. The author develops proposals for improving the TP rules in Ukraine: inclusion of business transactions with related parties that are tax residents of Ukraine in the list of CT; revision of the value criteria for CT by applying the arm's length principle for business transactions of taxpayers whose annual income exceeds UAH 40 million; submission of simplified reporting on CT (Annex to the CPT Declaration («Annex CT»- for companies with annual revenues between UAH 40 and 150 million) and simplified TP documentation (for CT of up to UAH 15 million); introduction of the concept of intragroup services with low added value. The implementation of the developed recommendations will help to limit the use of tax evasion schemes and broaden the tax base, reduce the costs of companies for the preparation of TP documentation and reporting, and apply a rational approach to the requirements for its submission. The proposed amendments are in line with the principles of the OECD Guidelines and EU practices. TP management of an enterprise is a complex multilevel process involving various divisions of an enterprise. It is found that when an enterprise is a member of a Multinational Enterprise (MNE) Group, it is necessary to plan CT, develop approaches to reporting and TP risk management at the Group level. To build an integral approach to the establishment of an accounting framework TP management, a matrix of the transfer TP management of the MNE Group and the enterprise has been developed. A methodology for the accounting of CT has been elaborated, which provides for the introduction of additional subaccounts and analytical sections to them, which will allow for a comprehensive analysis of all business transactions of the enterprise in terms of compliance with the criteria for CT and identification of CT to a certain volume. To ensure the completeness of information on CT, unification and automation of processing, a system of reference dictionaries has been developed. The methodology for determining the status of a non-resident counterparty has been suggested aiming at strengthening of an accounting framework for CT at the stage of their planning, as well as a methodology for identifying CT at the enterprise has been developed. The work suggests that the accounting policy of a trade enterprise should include a separate section on the TP policy and defines a list of necessary provisions that it should contain. To improve the TP documentation methodology, an appropriate approach to assessing the functions, risks and assets involved in CT, as well as algorithms for finding comparable persons and allocating financial reporting indicators, have been developed. The author has examined that the effectiveness of regulation of TP directly depends on the properly structured TP tax control, and the effectiveness of enterprise TP management is measured during tax control activities. To improve the risk-based TP control, the author has developed proposals that include the TP risk assessment algorithm and the system of indicators for calculating risk criteria and making a TP risk matrix for taxpayer's risk assessment. Modern tax administration involves the application of progressive practices aimed at increasing the level of voluntary compliance with tax legislation (tax compliance), the author proposes a number of measures that will help to increase the level of tax compliance with TP in Ukraine. Based on the results of the study, the author formulates recommendations for preparing an enterprise for a TP tax audit and proposals for a strategy for supporting a TP tax audit.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- https://www.hrpub.org/journals/article_info.php?aid=11346 Muzychuk M. I., Fomina O. V. Functions, Assets and Risk Analysis in the Preparation of Transfer Pricing Documentation. Universal Journal of Accounting and Finance. 2021.Vol. 9, No. 5, p. 935-945.
- http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/article/view/164478 Фоміна О.В. Музичук М. І. СУЧАСНІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРАНСФЕРНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ Науковий вісник Ужгородського університету. Серія. Економіка. 2019. Вип. 1 (53), с. 246- 251.
- http://journals.knute.edu.ua/foreign-trade/article/view/242 Музичук М. І. Фоміна О. В. CbC-звітність в податковому адмініструванні. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право» з економічних та юридичних наук. 2021. № 3 (116). с.64–76.
- http://chtei-knteu.cv.ua/herald/2021_4/ Музичук М. І. Трансформація міжнародної системи оподаткування: вплив на трансфертне ціноутворення. Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. 2021. 4 (84). с.81–95.
- https://www.business-inform.net/article/?year=2023&abstract=2023_8_0_254_263 Музичук М. І. Методи оцінки ризиків трансфертного ціноутворення. Бізнес Інформ. 2023. №8. с.254–263.
- https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3754849 Fomina O., Sopko V., Za Dniprovskyi O., Kiyashko O., Muzychuk, Hryhorenko O. et al. Assessment in accounting: concept and tools. monograph. Tallin: Scientific Route, 2018.
- https://books.akademicka.pl/publishing/catalog/view/554/1790/2231 Raistenskis E., Muzychuk M., Zahars V. The challenges and opportunities in law Ukrainian Case under the Conditions of War. (Exchange of Tax Information in the Post War Period in Ukraine, 321-437). Księgarnia akademicka publishing. Kraków, 2023.
- Фоміна О.В., Музичук М. І. Міжнародне регулювання контрольованих операцій / Тези доп. Міжнар. наук. конф. «New Scientific Achievement» (2 березень, 2019). Берлін, Німеччина, 2019. с.13-19.
- Музичук М. І., Olena Fomina Topical issues of transfer pricing reporting/Тези доп. міжнар. наук. конф. «We create science», Лоренс, США (березень, 9 2019). р. 44-46.
- Музичук М. І. Облік у запобіганні та вирішенні спорів з трансфертного ціноутворення / Тези доп. XVIII Всеукр. наук. конф. «Розвиток системи обліку, аналізу та аудиту в Україні: теорія, методологія, організація» (22 березень, 2020). Київ, 2020, с.104-107.
- https://knute.edu.ua/blog/read/?pid=16291 Музичук М. І., Фоміна О.В. Особливості правил трансфертного ціноутворення для сировинних товарів/Тези доп. II Міжнар. наук. конф. «Глобалізаційні виклики розвитку національних економік» (19–20 жовтня 2021). Київ, 2021. с. 239-243
- Музичук М. І. Застосування принципу превалювання сутності над формою у трансфертному ціноутворенні/Тези доп. міжнар. наук. конф. «Соціально-компетентне управління корпораціями в умовах поведінкової економіки» (24–25 листопада 2021), м. Луцьк (Україна), м. Подгайська (Словацька Республіка). Podhájska, 2021. стор 41-42.
- http://www.vtei.com.ua/index.php/ua/theme/custom-pages/nauky-ta-mizhnarodnykh-zv-iazkiv/materialy-naukovykh-konferentsii-vebinariv Музичук М. І. Удосконалення правил трансфертного ціноутворення в Україні/ Тези доп. X Міжнар. наук. конф. «Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України» (06–07 жовтня 2022). Частина 2 Вінниця, 2022. с.168-182

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0117U000056; 0118U000052

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фоміна Олена Володимирівна

2. Olena Fomina

Кваліфікація: д. е. н., проф., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4962-3298

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федорченко Ольга Євгеніївна

2. Olha Fedorchenko

Кваліфікація: к. е. н., доцент, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9605-0947

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Код за ЄДРПОУ: 02070884

Місцезнаходження: просп. Берестейський (Перемоги), 54/1, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Легенчук Сергій Федорович

2. Serhii Lehenchuk

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3975-1210

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Король Світлана Яківна
2. Svitlana Korol

Кваліфікація: д. е. н., проф., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0958-8720

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельниченко Руслан Володимирович
2. Ruslan Melnychenko

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9562-6983

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Мошковська Олена Анатоліївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Мошковська Олена Анатоліївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Музичук Мар'яна Іванівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

